

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

**Fargna, Francesco de
Montisfalisci, M.DCC.XVII.**

Casus VII. Argumentum. Patronus an possit prohibere, ne ab alio ponatur scamnum, aut sedile. nè introducatur Confraternitas, & nè apponantur insignia, & arma in propria Ecclesia Patronali?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72191](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72191)

Expeditæ verò præsentationes afferri non valent ad proximitatem spoliï passî; nam ab anno 1603. tempus foundationis ad diem spoliï sequit. anno 1624. forsitân casus novæ præsentationis non evenit, quarum tamen deficientia suppletur à cæteris actibus possessoriis æquè præferentibus qualitatem Patronalem, ut jam demonstratum est.

Et ita Partibus contradicentibus &c.

ARGUMENTUM.

Patronus an possit prohibere, ne ab alio ponatur Scamnum, aut Sedile, ne introducatur Confraternitas, & ne apponantur insignia, & arma in propria Ecclesia Patronali.

SUMMARIUM.

- 1 Refertur sententia affirmans Patronum habere Jus prohibendi, ne in Ecclesia apponatur scamnum, & introducatur Confraternitas.
- 2 Invito usuario nemo potest habitare, & alios actus exercere in ejus fundo.
- 3 Scamnum semel concessum Laico in Ecclesia non potest amplius amoveri, sed est transitorium ad ejus hæredes, limita, ut num. 18.
- 4 Episcopus permittere non potest præjudicialia Ecclesie.
- 5 Refertur sententia negans Patronum habere Jus, ne ab alio apponatur scamnum, ac introducatur Confraternitas, nisi in limine foundationis, hoc jus sibi reservaverit, ut num. 10.
- 6 A Jurepatronatus ad jus prohibendi non infertur. Intellige, ut num. 14.
- 7 Episcopus, aut Rector Ecclesie, salvo Juribus Patroni, potest permittere in illa introductionem Confraternitatis, & concedere aliis Jus sedendi.
- 8 Laici sunt capaces acquirendi scamna, & sedilia in Ecclesiis.
- 9 Oppositio irrationabilis non est attendenda.
- 11 Conciliatur utraque sententia.
- 12 Patronus habet jus prohibendi, ne ab

Pars I.

alio apponatur scamnum in eminentiori loco Ecclesia, aut magis ornatum, & altum præ cæteris.

- 13 Patronus primus in Ecclesia sedere debet, & præ cæteris sede nobiliori, & altiori honorandus.
- 15 Patronus non habet jus prohibendi, ne ab alio apponatur scamnum in aliquo loco Ecclesie non eminentiori, nec nobiliori; Sed limita, ut ibi.
- 16 Jus honorificum competens Patrono, in quo consistat?
- 17 Decisio 843. coram Cerro, quo sensu procedat?
- 19 Patronus, salvo ejus Juribus, impedire non potest, ne introducatur in Ecclesia Patronali Confraternitas.
- 20 Absque consensu Patroni, quis potest edificare Cappellam in Ecclesia Patronali.
- 21 Quæ uni profunt, & alteri non nocent impediri non possunt.
- 22 Responsum 110. R. P. D. Fattinelli non applicatur.
- 23 Patronus non habet Jus prohibendi, ne in Ecclesia Patronali ab alio apponantur Arma, Insignia, & Inscriptiones conjuncta cum declaratione, quod illa non sint Arma, aut Insignia Fundatoris, aut Patroni.
- 24 Benefactorum apponi possunt Arma in Ecclesia Patronali cum dicta declaratione.
- 25 Arma, sive Insignia apponi possunt in lapide sepulchrali, aut depicta in papyro in parietibus Ecclesie Patronalis tempore luctus.
- 26 Patronus habet jus prohibendi, ne ab alio in Ecclesia apponantur Arma, & Insignia sejuncta à præfata declaratione; & quare num. 27.
- 28 Patronus extraneus in Ecclesia non potest apponere sua Insignia, & Arma etiam remanentibus illis fundatoris; Sed limita, ut ibi.

CASUS VII.

Contendente Titio ponere de consensu Ordinarii, & Rectoris scamnum, aut sedile in Ecclesia Patronata A. pro Divinis Officiis, & Concionibus audientibus, ibique erigere Confraternitatem,

M

&

& apponere propria Insignia, Arma, & Inscriptiones in ejus pariete, aut pavimento, illicò se opposuit Patronus ejusdem Ecclesiæ prohibendo ipsi Titio, ne hæc in ejus Ecclesia inducere attentaret. Quæritur proinde, an Patronus habeat Jus prohibendi, ne ab alio extraneo ponatur scamnum, introducatur Confraternitas, aut apponantur Insignia, & Arma in propria Ecclesia Patronali?

- 1 Et sane affirmativè respondendum videtur; Patronus enim licet non habeat dominium proprietatis in Ecclesia Patronali, habet tamen usum, & commoditatem, *Lambertin. de Jurepatr. lib. 3. art. 4. quest. 5. num. 13. Mantio. decis. 59. n. 3. Rota decis. 787. numer. 4. part. 1. divers. adeoque tanquam Usuarius ejusdem Ecclesiæ potest prohibere, ne alius apponat ibi scamnum, ac introducat Confraternitatem, dum nemo proprio Marte, & invito Usuario in ejus fundo potest habitare, & alios actus exercere, ad Text. in L. Si habitatio, S. Sed siff. de usu, & habitat. Card. de Luca de Præem. disc. 12. numer. 2. Rota decis. 291. num. 2. coram Coccin.*

- Ratio autem est; quia apponere scamnum, ac introducere Confraternitatem in Ecclesia Patronali, est imponere illi servitutem præstandi commoditatem Confratribus, ut se ibi congregare, & proprias functiones peragere valeant, & retinendi scamnum pro servitio, & commoditate illius extranei, ac ejus hæredum, itaut si Ecclesia Patronalis vellet illud amovere, hoc non posset, cum scamnum semel concessum Laico in Ecclesia non possit amplius amoveri, sed ipse Laicus, ac ejus hæredes, ad quos scamnum, seu Jus sedendi in loco particulari Ecclesiæ est transitorium, sunt manutenendi in sua quasi possessione. *Paris. cons. 146. num. 6. & 24. lib. 4. Altograd. controvers. 85. numer. 5. & 19. tom. 2. Ciardin. controvers. forens. cap. 210. num. 13. & 28. Amostaz. de Causis Pii lib. 5. cap. 7. num. 43.* Quæ servitus perpetua videtur esse nimis gravis, & onerosa Ecclesiæ, & potest esse maximi impedimenti cultui, ac servitio Divino, quod multoties per appositionem hujusmodi scamnorum, aut sedilium evenire solet; cum autem Patronus habeat

Jus defendendi Ecclesiam à qualibet servitute juxta præsentem Canonem *Filiis*; hinc poterit prohibere, ne alius extraneus apponat in sua Ecclesia Patronali scamnum, & ne introducat Confraternitatem, eo invito, non obstante quod re-
4 portaverit consensum Episcopi, quia Episcopus permittit non potest præjudicialia Ecclesiæ, nec habet in illa jurisdictionem, quoad ea, quæ respiciunt temporalia, prout est apponere scamnum in Ecclesia *ad Text. in cap. Cum Venerabilis de Relig. Domib.* ut in terminis scamni hanc sententiam tueri videtur. *Rot. decis. 843. per tot. coram Cerro, & in terminis Confraternitatis R.P.D. Fattinell. de Translat. pension. & respons. Jur. respons. 110. per tot.*

5 Econtra negativa sententia verior videtur, nimirum Patronum non habere jus prohibendi, ne alius apponat scamnum, ac introducat Confraternitatem in Ecclesia Patronali. Quoniam Patronus vigore Jurispatronatus non habet in Ecclesia, nisi Jus nominandi, aut præsentandi Rectorem, jus illam defendendi, & Jura honorifica, & præeminentialia; ergo quoties per hujusmodi appositionem scamni, & introductionem Confraternitatis, salvantur illæsa, & intacta omnia Jura eisdem Patrono competentia, non est cur habere jus prohibendi prætendat, ne introducatur in sua Ecclesia Confraternitas, & ne alteri ibi jus habendi scamnum, & sedendi concedatur, dum à Jurepatronatus ad Jus prohibendi non inferitur. *Rota decis. 474. num. 7. par. 19. tom. 2. & decis. 123. num. 6. coram Duno. & decis. 145. num. 2. coram Gregor.*

7 Salvis enim Juribus honorificis Patroni, & nullo hujus præjudicio existente; Episcopus, aut Rector Ecclesiæ potest ibi permittit introductionem Confraternitatis, nec non aliis Laicis non Patronis distribuere loca Ecclesiæ pro apponendis in eis scamnis, juxta *Rocch. de Curt. de Jurepatr. verb. Construxit num. 11. Lambertin. eod. tract. part. 1. lib. 1. quest. 3. art. 7.*
8 Maximè cum Laici de consensu tacito, vel expresso Episcopi, aut Rectoris sint capaces acquirendi scamna, & sedilia in Ecclesiis, & in earum locis particularibus pro audiendis Divinis Officiis, & Concionibus,

nibus, non quoad proprietatem, sed quoad usum. *Gioagnon. conf. 8. num. 3. & 9. lib. 2. Altograd. controu. 85. num. 1. & seq. tom. 2. Ciarlin. controu. for. cap. 210. n. 1. & 23. tom. 2. Gratian. discept. for. c. 220. num. 34.*

Nec huic assignationi, & distributioni locorum Ecclesie factae per Episcopum, aut Rectorem se opponere posset Patronus; quia si in hujusmodi assignatione, & distributione salvantur Jura patronalia; quaecumque oppositio per Patronum adducta est levis, & irrationabilis, & quae in consideratione haberi non deberet, ut bene *Rota in Neapolitana Constructionis Ecclesiae super secundo dubio 26. Junii 1711. S. Quibus omnibus coram R. P. D. Falconerio.* Nisi Patronus in limine foundationis sibi reservasset Jus prohibendi, ne ab aliis apponatur scamna, aut introducatur Confraternitas in ejus Ecclesia Patronalis quo casu hujusmodi Jus prohibendi competeret Patrono non ex vi Juris patronatus, sed ex vi reservationis specialiter factae de consensu Episcopi in limine foundationis. *Rota decis. 474. num. 6. par. 19. tom. 2. recent.*

11 Pro concordia autem utriusque sententiae considero scamnum, aut sedile alicujus Extranei, & non Patroni, in triplici Statu; *Primo* nimirum ut existens in aliquo loco Ecclesiae Patronalis? *Secundo*, ut existens in eminentiori loco; & *Tertio* ut existens magis ornatum, & nobilitatum, aut altum praeter aliis; Stante hac consideratione crederem Patronum habere Jus prohibendi, ne in sua Ecclesia apponatur scamnum a Persona extranea in eminentiori loco Ecclesiae, aut magis ornatum, & nobilitatum, aut altum praeter aliis, & his terminis procedere primam sententiam affirmativam. Ratio est, quia appositio, & erectio scamni in eminentiori loco, aut magis ornati, nobilis, & structurae altioris illo Patroni detrahit praeminentiam, & honori ejusdem Patroni, qui primus in Ecclesia patronata sedere debet, & praeter aliis sede nobiliori, & altiori honorandus, & consequenter tamquam praedjudicialis Juribus honorificis Patroni poterit per ipsum prohiberi, *Lotter. de re Benefic. lib. 2. quest. 4. num. 2. Paris. consil. 149. num. 2. lib. 4. Gratian. discept. fo-*

rens. cap. 220. num. 40. Rota decis. 163. num. 19. par. 17. recent. & decis. 321. n. 2. coram Cavalier.

Nec obstat, quod a Jure patronatus ad **14** Jus prohibendi inferri non possit, quia hoc procedit quoad ea, quae non tendunt in praedjudicium Patroni, sed quoad ea, quae sunt ipsi praedjudicialia. Nec jure cautum invenitur, quod Episcopus, aut Rector Ecclesiae Patronalis possit assignare, aut concedere Personae extraneae scamnum in loco nobiliori, & praeminentiori eo, in quo habet scamnum idem Patronus; Immo contrarium dispositum habetur in supradicto Can. 1. *Pie Mentis*, & 2. *Frigentius*, ubi statuitur Patronum esse praeter aliis honorandum, eique primum locum in sessionibus assignandum, & ibi firmavi *Cas. 1. num. 4.*

Si vero consideretur scamnum alicujus **15** extranei, seu non Patroni in statu simplicis, & purae existentiae in aliquo loco Ecclesiae Patronatae; censeo Patronum non habere Jus prohibendi, ne a tertio apponatur hujusmodi scamnum in aliquo loco Ecclesiae non eminentiori, nec nobiliori, nisi hujusmodi Jus sibi reservaverit in limine foundationis, ut superius dixi *num. 9.* & in his terminis procedere secundam sententiam negativam. Sicuti enim licet Patronus prohibere possit, ne alii extranei in Ecclesia Patronali ipsi praerantur in pace, thurificatione, & in praestatione Candelae die Purificationis, tamen non potest prohibere ne aliis post ipsum concedatur pax, thurificatio, & candelae; Ita licet Patronus possit prohibere, ne aliis assignentur scamna nobiliora, aut in loco eminentiori Ecclesiae, tamen non poterit absolute, & simpliciter prohibere, ne aliis in ullo loco Ecclesiae concedantur scamna,

16 & Jus sedendi. Ratio autem est, quia Jus honorificum, quod competit Patrono, non consistit in Jure prohibendi, ne alii honorentur, sed quod in honore caeteris aliis praeratur. *Abb. in cap. Nobis num. 5. in fine de Jurepatr. Rocch. de Cur. eodem tract. in verb. Honorificum num. 99. Rota decis. 321. coram Cavalier.*

Non adversatur decisio 843. coram **17** Cerro, superius allata in affirmativa sententia, quoniam illa procedit, quando adest praedjudicium Patroni, & negativa

consuetudo retinendi scamnum in Ecclesia, seu quando ob angustiam loci, scamna sunt impedimenti, secus quando nullum adest præjudicium Patroni, ut ibi dicitur num. 3. ibi: *Quia cum in hac Ecclesia nullus umquam consueverit similia scamna retinere, eorumque appositio ob angustiam situs esset impedimenti non videtur sufficiens consensus Episcopi, qui Ecclesia de Jurepatronatus nullo modo valet præjudicare.*

Minusque attendendum venit, quod ibi subjungebatur, nimirum, quod si in Ecclesia Patronali concedantur aliis scamna, & sedilia; Ecclesia non poterit illa amplius amovere etenim hoc est omninò insubsistens; dum Patronus si agnoscat, quod ex retentione scamni in tali loco Ecclesiæ incommodetur, & impediatur cultus, & servitium ejusdem Ecclesiæ, cum ad ipsum vigore hujus Canonis Filiis spectet defendere Ecclesiam ab omni incommodo, & præjudicio, poterit notificare Episcopo, aut Rectori Ecclesiæ hujusmodi incommodum, & impedimentum, & instare ut removeatur scamnum, itaut Episcopus, aut Rector cognita veritate impedimenti poterit ad sui libitum hujusmodi scamnum remove, & alium locum equipollentem pro scamno assignare. *Giovagnon. conf. 8. n. 19. & 23. lib. 2. Ciardin. cap. 210. num. 16. & 37. lib. 2. Altograd. controu. 85. num. 7. & seq. tom. 2. Barbosa. in Collect. Apostolic. decis. collect. 301. num. 11.*

¹⁹ Idem dico de Confraternitate, quæ salvis Juribus Patroni impediri non potest per eum, ne introducatur in Ecclesia Patronali. Sicuti enim tertius absque consensu Patroni, immò eo invito potest edificare Cappellam in Ecclesia Patronali, quia ex hoc non fit præjudicium Patrono. *Lambertin. de Jurepatr. lib. 1. par. 1. quest. 3. art. 17. Tondut. quest. benefico. cap. 73. num. 8. tom. 1.* Ita etiam poterit erigi Confraternitas absque consensu Patroni, salvis ejus juribus, e ratione, quia hujusmodi erectio Confraternitatis non nocet Patrono, immò prodest, & est valde utilis Confratribus, & consequenter impediri non potest, dum ea, quæ uni profunt, & alteri non nocent, impediri non possunt *ad Text. in*

L. 2. S. Item Varas, ff. de acquir. ptuvial. arcen. Menoch. conf. 51. num. 45. & consil. 121. num. 8. Rota in Neapolitana Constructionis Ecclesie 13. Maii 1712. S. Eoque magis coram R. P. D. Scotto.

Responsum autem R. P. D. Fattinelli ²² 110. superiùs allegatum non applicatur, quia loquitur de Cappella particulari S. Zitæ Familiæ Fattinellorum, existente in Ecclesia S. Frigidiani Canonicorum Lateranensium Lucen. Insuper ibi loquitur in terminis diversis; nempe de Confraternitate jam erecta, & introducta, solum ad triennium, & contenta non permanere in dicta Cappella; in casu nostro agitur de Confraternitate introducenda, & erigenda salvis Juribus Patroni, & sine ejus præjudicio in Ecclesia publica Patronali ad majorem Cultum Divinum, ubi Patronus non habet Jus prohibendi ea, quæ ipsi non nocent, & alteri profunt; immò hæc impedire non potest, juxta auctoritates superiùs relatas, S. *Idem dico, quibus addo Text. in L. Si cui ff. de servit. leg. Rescripta Cod. de prec. Imper. offer. Gomez. var. resolut. tom. 2. cap. 2. num. 17. vers. Immo postea.*

²³ Descendendo verò ad examen, an Patronus habeat jus prohibendi, ne in Ecclesia Patronali apponantur ab aliis eorum Arma, Insignia, & inscriptiones; Respondeo Arma, Insignia, & inscriptiones aliorum, qui non sunt Patroni considerari posse purè, & simpliciter secundum se absque ulla declaratione, & enunciativa denotante illa non esse Arma, nec Insignia, nec inscriptiones fundatoris, aut Patroni; & considerari posse, ut unita, & conjuncta cum tali declaratione, aut enunciativa. Si considerentur, ut conjuncta cum tali declaratione, & enunciativa censeo Patronum non posse impedire, ne ab aliis apponantur hujusmodi Arma. Sic Benefactores de consensu Rectoris, aut Episcopi possunt depingi, & insculpi facere in Ecclesia Arma, & Insignia propria, ac inscriptiones, dummodò declarent, quod per hujusmodi armorum appositionem nullum Jus, aut titulum præter illud Benefactoris acquirere intendant, & dummodò fiat scriptura in marmore ostendens Arma primi fundatoris; Insuper extra-

traneus potest in propria sepultura existente in Ecclesia Patronali, ultra illam Patroni apponere Insignia, Arma, & inscriptiones in lapide sepulchrali, necnon in parietibus Ecclesie Patronalis apponere, & affigere Arma depicta in papyro, non ut ibi perpetuo remaneant, sed durante dumtaxat anno luctus, ut quotidie videmus hic in Urbe hujusmodi Arma, in papyro depicta affixa in parietibus Ecclesiarum, etiam Patronalium, tempore luctus alicujus, qui ibi habet sepulchrum; ea ratione, quia appositio hujusmodi Armorum, & Insignium habentium præfatam declarationem, & enunciativam nullatenus est præjudicialis Iuribus Patroni; *Lambertin. de Jurepatr. lib. 3. quest. 5. art. 4. num. 9. Tondut. quest. benef. cap. 37. num. 10. 15. & 19. tom. 1.*

Si verò Arma, & Insignia, & inscriptiones considerentur secundum se, & se juncta à præfata declaratione, & enunciativa, crederem Patronum habere Ius prohibendi, ne in Ecclesia Patronali, illa sic purè, & simpliciter sumpta absque dicta declaratione apponantur; non quia Armorum, & Insignium appositio, sit quoddam dominii argumentum, ut volunt *Ancharan. conf. 113. Tondut. quest. Benef. cap. 73. tom. 1. Adden. ad Buratt. decis. 323. num. 20.* Hoc enim non mihi videtur absolutè verum; quoniam Arma insignia, & inscriptiones, vel sunt apposita in aliquo cancello, porta, vel in alia parte minùs principali Ecclesie, & non probant dominium illius, quia cum posita sint in parte minùs principali non possunt arguere dominium totius Ecclesie, vel sunt apposita in parte principali Ecclesie, nec per se probant dominium, quia ex alia Causa arma poterunt apponi, quàm ratione dominii, nempe propter Eleemosinam factam Cappellæ, ut bene *Amotaz. de Causis Piiis lib. 5. cap. 7. num. 41. & seq.*

Sed cenfeo rationem esse, quia interest fundatori, ut ejus memoria conservetur in Ecclesia, & ut absque ullo dubio omnes sciant, quod ipse sit fundator, & Patronus Ecclesie. Si autem, permitteretur extraneo apponi propria Arma, & insignia sejuncta à dicta decla-

ratione, & enunciativa in Ecclesia Patronali; per hujusmodi appositionem armorum præjudicaretur memoriæ fundatoris, nam posset de facili confundi, & in progressu temporis dubitari, quis illam Ecclesiam ædificare fecerit, ut optimè hanc rationem perpendit, *Lambertin. de Jurepatr. lib. 3. quest. 5. art. 4. num. 1. & 2.*

Immo ob hanc rationem nec Patronus extraneus potest in Ecclesia Patronali apponere sua Insignia, & Arma etiam remanentibus antiquis Armis fundatoris, nisi in his Armis antiquis declaretur, & imprimatur Scriptura, illa fuisse arma primi fundatoris, *Lambert. ubi supra num. 8. Tondut. quest. benef. cap. 73. num. 21. & seq. tom. 1.*

ARGUMENTUM.

Patronus an habeat jus prohibendi, ne ab aliis excaventur sepulchra in Ecclesia Patronali.

SUMMARIUM.

- 1 Sepulchrum excavari potest per Confraternitatem de consensu Episcopi in Ecclesia Patronali invito Parocho, & Patrono, limita ut num. 10.
- 2 Jus Parochiale in quo consistat?
- 3 Per concessionem Sepulchri in Ecclesia Patronali pro Confratribus præservantur Jura Parochialia.
- 4 Ad Parochum spectat decernere, per quam viam incedere debeat funus.
- 5 Patronus non potest impedire excavationem, & concessionem Juris Sepulchri in Ecclesia Patronali favore aliorum.
- 6 Patronus Cappella non acquirit Jus prohibendi, ne ibi excaventur Sepulchra.
- 7 In Ecclesia Patronali fundari possunt Cappella invito Patrono.
- 8 Consensus Patroni in occurrentibus circa rem Patronalem quando requiritur?
- 9 Refertur resolutio Sacre Congregationis Episcoporum, & Regularium in Neapolitana Sepulchri.